

Voorstel aan de gemeenteraad

Vaststellen Omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk

Beleidsveld	Ruimtelijke Ordening
Organisatieonderdeel	Ontwikkelorganisatie Ruimte
Opsteller	Kika Aalberts
Kenmerk	10369969
Vergaderdatum Raad	volgt
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. De omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk vast te stellen, waarin het toekomstbeeld, verwoord in ambities voor de wijk op het gebied van mobiliteit, groen en openbare ruimte, ruimtelijke opbouw en bebouwing, wonen, werken en voorzieningen, duurzame energie en klimaatadaptatie voor de komende jaren wordt omschreven en waarbij de belangrijkste punten zijn:
 - Kanaleneiland en Transwijk zijn in 2040 groener, beter bereikbaar voor langzaam verkeer en goed verbonden met de rest van Utrecht.
 - Er blijft een groot deel sociale huurwoningen en er komen meer verschillende soorten woningen, onder andere door nieuwbouw.
 - Ook zijn Kanaleneiland en Transwijk in 2040 klimaatbestendig, dat is buiten zichtbaar op straat en in opgeknapte flats en duurzame nieuwe gebouwen.
 - De openbare ruimte richten we in 2040 minder in voor auto's en parkeren en meer voor groen, wandelen, fietsen en ontmoeten, en het ziet er mooi uit.
2. De reactienota omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk vast te stellen, met daarin de beantwoording van de reacties van betrokkenen uit de wijken op de omgevingsvisie.
3. De 'Omgevingsvisie Kanaleneiland Transwijk' op te nemen in de 'Omgevingsvisie Utrecht' ter vervanging van de 'Visie As Kanaleneiland, Ruimtelijke Visie Transwijk, Visie Kanaleneiland Noord en Zuid', als onderdeel van het gebiedsbeleid van de 'Omgevingsvisie Utrecht' en de internetpagina <https://omgevingsvisie.utrecht.nl/>.

de secretaris,

de burgemeester,

Samenvatting

Met dit besluit stelt de raad de omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk vast, die uitgangspunt zal zijn voor ontwikkelingen in de wijken voor de komende jaren.

De visie geeft een toekomstbeeld van hoe de wijken er in 2040 uit kunnen zien en welke aanpassingen hiervoor nodig zijn. Deze omgevingsvisie actualiseert en vervangt de eerder gemaakte visies voor beide wijken: de Visie as Kanaleneiland uit 2005, de Ruimtelijke Visie Transwijk uit 2009, de Visie Kanaleneiland noord uit 2009 en de Visie Kanaleneiland zuid uit 2010.

Context

Aanleiding

In Kanaleneiland is voor het laatst in 2005 en 2009 een ruimtelijke visie opgesteld die heeft geleid tot uitwerking in deelvisies voor het noord, midden (GEM-gebied) en zuid gebied. Voor Transwijk is in 2009 een ruimtelijke visie opgesteld. De visies zijn destijds opgesteld en uitgevoerd samen met de drie woningbouwverenigingen (Portaal, Bo-Ex en Mitros). De hele ontwikkeling van het middengebied van Kanaleneiland en de renovatie & herinrichting van de noordzijde van Kanaleneiland zijn de afgelopen 10 jaar in dit kader uitgevoerd. Daarnaast staan nog enkele renovaties op stapel van zowel Bo-Ex, Portaal als Mitros die nog altijd voortkomen uit deze visies. Deze ontwikkelingen hebben geresulteerd in een sterke verbetering van Kanaleneiland en Transwijk. Toch blijven het gebieden die onze aandacht vragen als het gaat om de leefbaarheid en veiligheid – we zijn nog niet klaar.

De gemeenteraad heeft daarom op 17 oktober 2019 de startnotitie vastgesteld om een omgevingsvisie voor Kanaleneiland en Transwijk op te stellen.

De afgelopen 20 jaar is de stad hard gegroeid en dat is ook te merken in de wijken Kanaleneiland en Transwijk. De stad groeit de komende jaren van ruim 350.000 inwoners naar ruim 455.000 inwoners. In de directe omgeving van Kanaleneiland en Transwijk zullen daardoor veel nieuwe woningen gebouwd worden. Al deze ontwikkelingen, gecombineerd met de wensen vanuit de huidige bewoners en de beleidsdoelen die de gemeente Utrecht voor de toekomst stelt maakt dat een samenhangende omgevingsvisie voor Kanaleneiland-Transwijk noodzakelijk is.

De omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk past bij de insteek om voor specifieke gebieden omgevingsvisies op te stellen. Voor verschillende gebieden stelt de gemeente de omgevingsvisies op zoals Lunetten, Utrecht Science Park 2040 en de Binnenstad. De omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk is een omgevingsvisie voor dit gebied.

De omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk past binnen de Ruimtelijke Strategie Utrecht en is afgestemd met andere visies en beleid. De Ruimtelijke Strategie Utrecht vormt het koersdocument voor de Omgevingsvisie Utrecht. Vanuit de RSU kunnen er visies voor gebieden worden opgesteld. De inhoud van de omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk is afgestemd met andere gemeentelijke visies die afgerond zijn of ontwikkeld worden. Zo heeft er onder meer afstemming plaatsgevonden met de RSU 2040, de Mobiliteitsvisie 2040, de omgevingsvisie Merwedekanaalzone, de ontwikkeling A12 zone. De omgevingsvisie geeft de toekomstambities weer voor de komende jaren. De omgevingsvisie is een strategische visie op de fysieke leefomgeving voor de langere termijn. De voorstellen en maatregelen worden op projectniveau verder uitgewerkt en uiteindelijk besloten. In deze projecten zal ten allen tijden weer participatie plaatsvinden.

Juridische context

De omgevingswet

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is naar verwachting 1 januari 2023. Gemeenten kunnen vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Omgevingswet een omgevingsvisie (en omgevingsvisies) vaststellen. In feite is de juridische status van de omgevingsvisie tot het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet nog een Structuurvisie zoals dit bedoeld is in artikel 2.1 van de Wet ruimtelijke ordening. De omgevingsvisie is pas na inwerkingtreding van de Omgevingswet een omgevingsvisie zoals dit bedoeld is in artikel 3.1 van de Omgevingswet.

De Omgevingswet schrijft voor dat elke bestuurslaag een omgevingsvisie van haar grondgebied moet maken. De gemeente Utrecht heeft vooruitlopend op de invoering de Omgevingsvisie Utrecht opgesteld. Binnen de Omgevingsvisie Utrecht kunnen visies voor gebieden, zoals voor Kanaleneiland

en Transwijk worden ontwikkeld. Deze visie formuleert de ambities voor de wijken voor de komende jaren in samenhang. Daarmee geeft de visie randvoorwaarden en uitgangspunten waaraan toekomstige ontwikkelingen en de beiden wijken moeten voldoen, wil de gemeente haar medewerking geven. De vaststelling van de omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk geeft daarnaast ook richting aan het omgevingsplan en/of omgevingsprogramma.

De procedure eindigt na het vaststellen door de raad van de omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk, omdat tegen de Omgevingsvisie geen beroep openstaat. Het beleid uit de visie kan wel, net als nu bij bijvoorbeeld de structuurvisie het geval is, worden getoetst als er beroep tegen een omgevingsplan/bestemmingsplan wordt ingesteld waarvoor dit beleid als basis is gebruikt (zogenoemde exceptieve toetsing).

De grondslag hiervan staat in artikel 4.10 van de Invoeringswet Omgevingswet.

De participatie- en inspraakverordening

Voor het opstellen van een omgevingsvisie geldt er geen wettelijk voorgeschreven procedure. De wetgeving geeft aan dat we moeten aangeven hoe we burgers en maatschappelijke organisaties hebben betrokken bij de voorbereiding van de Omgevingsvisie. We hebben eigen regelgeving die we moeten toepassen: dit is de Participatie- en inspraak Verordening 2019.

De wettelijke inspraak

Op 5 april 2022 gaf het college van Burgemeester en wethouders de concept omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk vrij voor inspraak. Inspraak op de omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk vindt plaats op basis van de Participatie- en Inspraak Verordening (2019), hoofdstuk 4 artikel 8 t/m 11, van de gemeente Utrecht.

Er kwamen 50 reacties binnen, waarvan een reactienota is gemaakt.

Beoogd effect

De omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk beoogd de opwaartse lijn die de afgelopen jaren is ingezet door te zetten en de leefbaarheid in de wijk vast te houden en te versterken. De omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk vormt daarbij het kaderdocument dat sturing geeft aan de toekomstige ontwikkeling van de wijken.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad

- 17 oktober 2019: Raadsbesluit [Startnotitie](#) Kanaleneiland en Transwijk
- 6 april 2020: [Raadsbrief](#) Omgevingswet uitgesteld, voorbereidingen gaan door
- [SV 2020, nummer 285 over Participatie Omgevingsvisie Kanaleneiland](#)

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Besispunt	
1	De omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk vast te stellen, waarin het toekomstbeeld, verwoord in ambities voor de wijk op het gebied van mobiliteit, groen en openbare ruimte, ruimtelijke opbouw en bebouwing, wonen, werken en voorzieningen, duurzame energie en klimaatadaptatie voor de komende jaren wordt omschreven en waarbij de belangrijkste punten zijn: • Kanaleneiland en Transwijk zijn in 2040 groener, beter bereikbaar voor langzaam verkeer en goed verbonden met de rest van Utrecht. • Er blijft een groot deel sociale huurwoningen en er komen meer verschillende soorten woningen, onder andere door nieuwbouw. • Ook zijn Kanaleneiland en Transwijk in 2040 klimaatbestendig, dat zie je terug buiten op straat en in opgeknapt flats en duurzame nieuwe gebouwen. • De openbare ruimte richten we in 2040 minder in voor auto's en parkeren en meer voor groen, wandelen, fietsen en ontmoeten, en het ziet er mooi uit.
Argumenten	

1.1	<u>De Omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk past in het kader van de Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040.</u> De Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040 (RSU 2040) is – als onderdeel van de Omgevingsvisie Utrecht - de visie voor de stad voor de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving. Als één van de koersdocumenten van de Omgevingsvisie Utrecht geeft de RSU2040 een kaderstellende toekomstvisie op alle beleidsterreinen van de fysieke leefomgeving. De RSU 2040 is geen blauwdruk; het bevat dan ook geen plattegrond waarin alle functies van de stad tot in detail zijn ingetekend, maar het geeft de condities voor het toekomstperspectief van de stedelijke ontwikkeling (RSU2040, pagina 17). 'Ook de kaarten zijn bedoeld om grofmazig aan te geven wat de strategische visie is. Ze geven niet een concreet plan of ontwerp weer voor een specifieke wijk, buurt of straat.' (RSU 2040, pagina 8). Op basis van de RSU 2040 is verdere uitwerking nodig voor de concrete gebiedsontwikkelingen, waarbij inwoners en ondernemers opnieuw worden betrokken. De omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk is een vertaling van de ambities die in de RSU 2040 zijn vastgelegd, naar een concrete visie voor de wijk. Als het over hoogbouw gaat, staan Kanaleneiland en Transwijk in de RSU 2040 aangeduid als 'zoekgebied langs nader te bepalen structuren, hoogte max 70m' (RSU 2040, pagina 124). Het aangeduide zoekgebied voor hoogbouw in Kanaleneiland en Transwijk uit de RSU 2040, is in de Omgevingsvisie uitgewerkt: de structuren waarlangs hoogbouw mogelijk is, zijn gedefinieerd, evenals de plekken (binnen deze structuren) waar hoogbouw mogelijk is. De Omgevingsvisie is daarmee een doorvertaling van de RSU 2040, van de schaal van de stad naar de schaal van de wijk, met bijbehorend detailniveau. NB: in het ambtelijk werkdokument 'Hoogbouwvisie 2022', aangeboden aan de raad op 8 september 2022, staat het volgende aangegeven: 'De aangewezen hoogbouwzones in deze hoogbouwvisie vragen om een nadere uitwerking in gebiedsspecifiek beleid' (pagina 23). De omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk wordt daarbij aangehaald als voorbeeld van zo'n uitwerking.
1.2	<u>De omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk geeft invulling aan de startnotitie zoals vastgesteld door de Raad.</u> Op 17 oktober 2019 heeft de gemeenteraad de startnotitie omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk vastgesteld. De omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk omvat de uitwerking zoals beschreven in de startnotitie.
1.3	<u>Met deze omgevingsvisie blijven Kanaleneiland en Transwijk betaalbare wijken met een meer gevarieerd woningaanbod.</u> Er zijn meer woningen nodig met meer variëteit in grootte, type en prijs. Daardoor kunnen mensen van binnen en buiten de wijken woningen vinden die bij hun (veranderende) leefsituatie passen. Iedereen moet zich in de wijk thuis voelen. Ook in de komende twintig jaar blijven de wijken betaalbaar voor mensen met een laag of middeninkomen. We zetten in op het behoud van het aandeel sociale huurwoningen, waarbij het via nieuwbouw, verbouw en renovatie mogelijk is nieuwe kwaliteit en woningtypen toe te voegen.
1.4	<u>De bereikbaarheid van de wijken die vooral noord-zuid was georiënteerd, wordt door de uitgangspunten van deze omgevingsvisie voor langzaam verkeer nu ook in oost-west richting aantrekkelijk en gemakkelijk</u> Voor de verkeersveiligheid en bereikbaarheid is een wijziging in de verkeersstructuur van de wijken nodig. Zo wordt de bereikbaarheid van de wijken voor langzaam verkeer ook in oost-west richting aantrekkelijk en gemakkelijk. Er ontstaat dan een prettig en aantrekkelijk alternatief om met de fiets andere stadsdelen te bereiken. Sommige doorgaande autoverbindingen worden geknipt. Doorgaand autoverkeer wordt zo geweerd en de prioriteit komt bij langzaam verkeer te liggen. Naast een voordeel voor de verkeersveiligheid ontstaan door deze knips ook buurten met een

	eigen identiteit, waar mensen elkaar kennen. Vanuit de participatie is er behoefte om de verkeersveiligheid in de wijken te verbeteren. In het coalitieakkoord 2022-2026 staat een voorkeur voor knippen boven knippen. Naast knippen blijft het toepassen van knips mogelijk, wanneer: - In het kader van eerdere besluitvorming uitgegaan is van een knip; - De knips geen/heel beperkt effect hebben op de verkeerscirculatie op het stedelijke netwerk. Daarmee zijn knips in woongebieden mogelijk gezien deze invloed hebben op (het verbeteren van) de leefbaarheid en woonklimaat en niet/beperkt op de circulatie op het stedelijk netwerk. Uitzondering hierop is, zoals in het coalitieakkoord benoemd, de knip op het Ledig Erf; - Volgend op b) Indien uit onderzoek blijkt dat alleen 'knippen' niet het gewenste effect sorteert, kan alsnog een knip overwogen worden. In de tekst van het Coalitieakkoord is er namelijk een voorkeur uitgesproken voor knippen t.o.v. knippen. Dit sluit een knip niet uit. - Bij een breed maatschappelijk draagvlak voor een knip ipv 'knippen'. De voorgestelde 'knips' in de omgevingsvisie waren onderdeel van de besluitvorming over de omgevingsvisie. De mogelijke knips zijn gelegen in woongebieden en hebben geen tot beperkt effect op de verkeerscirculatie van het stedelijk netwerk.
1.5	<u>Met deze omgevingsvisie worden Kanaleneiland en Transwijk ontstaat de kans om de bestaande groenstructuren op te waarderen en om een substantieel deel groen toe te voegen door herinrichting van de openbare ruimte.</u> Onderdeel van het verbeteren van het groen is het verbeteren en diversifiëren van het aanwezig groen en het in verbinding brengen met elkaar van het aanwezige groen met wandel- en fietspaden. Het vervangen van de riolering in de wijken de komende jaren, biedt een mooie kans om de inrichting van de buitenruimte klimaatbestendiger, verkeersveiliger en aantrekkelijker te maken, waarbij zo veel mogelijk bestaande verharding wordt omgezet in groen. Ook komen er extra bomen, binnen het ruimtelijke principe van de wijken en het oorspronkelijke beplantingsplan. We schatten in dat er minimaal 6 ha verharding omgezet kan worden in groen. Deze inschatting is gebaseerd op basis van de huidige situatie en beleid. Dit is wel afhankelijk van de beschikbaarheid van financiële middelen. Er zijn kansen om de vergroeningsopgave te vergroten in de toekomst bijvoorbeeld als blijkt dat door invoeren betaald parkeren het aantal parkeervakken verlaagd wordt. Het toevoegen van woningen in Kanaleneiland- Transwijk kan dan daadwerkelijk hand in hand gaan met het toevoegen van groen in de directe woonomgeving. Park Transwijk wordt beter aangesloten op de groenstructuur in de wijken en van de Merwedekanaalzone. Ook door de aanpassingen aan de Beneluxlaan wordt het park toegankelijker.
1.6	<u>De omgevingsvisie geeft de aanzet voor een duurzame toekomst van de wijken; klimaatadaptatie en energie.</u> De omgevingsvisie beschrijft hoe Kanaleneiland en Transwijk klimaatbestendig kunnen zijn: voorbereid op het klimaat dat we in de toekomst verwachten. Dit kan door onder andere het vervangen van verharding door extra groen met meer diverse beplanting, met vertraagde waterafvoer en meer schaduw door extra aanplant van bomen. Voor Kanaleneiland en Transwijk is het de bedoeling dat flats (bijna) energieneutraal worden bij renovatie. Platte daken worden benut voor wateropvang, groen en/of energie. Voor Kanaleneiland en Transwijk lijken lage temperatuur warmtenetten de meest logische vormen van verwarming als alternatief voor aardgas.
1.7	<u>In deze omgevingsvisie wordt de herkenbare en waardevolle ruimtelijke opzet van de wijken behouden.</u> De bebouwing bestaat uit stempels (flats), hoogbouw en lagere gebouwen in de voorzieningstroken. Het respecteren van deze ruimtelijke basisstructuur en herkenbaarheid blijft uitgangspunt, ook voor vernieuwingen. Binnen deze ruimtelijke

	opzet worden de wijken verdicht met nieuwe woningen, in totaal ca. 1.500-2.000. De meeste van de extra woningen worden in de voorzieningstroken en langs de hoofdwegen toegevoegd. Alleen op de belangrijke plekken aan de hoofdwegen, met name op die plekken waar verschillende hoofdwegen elkaar kruisen is ruimte voor hoogbouw tot 70 meter hoog. Zo kan de openbare ruimte zo groen mogelijk worden.
1.8	De huidige voorzieningen voldoen voor de toekomst, maar er is behoefte aan meer sport, recreatie en horeca. Doordat er meer en gevarieerdere woningen en werklocaties in de wijken beschikbaar zijn gekomen, zijn er ook meer en nieuwe bewoners en gebruikers van de voorzieningen. De huidige voorzieningen voldoen voor de toekomst en blijven. Uit de participatie horen we terug dat er extra behoefte is aan sport, recreatie en horeca. Daar zetten we bij nieuwe ontwikkelingen zo mogelijk op in bij nieuwe ontwikkelingen. Waar nodig, groeien ze mee met de bevolkingsgroei. Sportvoorzieningen worden zo snel mogelijk uitgebreid, want er is nu al een tekort.
1.9	We zetten in op onderwijs, wonen, sport en werken voor jongeren . Voor de bewoners staan de jongeren op één. Zij geven aan dat jongeren uit de wijken nu onvoldoende de gelegenheid krijgen hun talent en potentieel tot ontwikkeling te brengen. Een extra inzet op onderwijs, wonen en werken is daarvoor nodig. Ruimtelijke betekent dat aandacht voor voldoende onderwijs voor kinderen en jongeren, toegankelijke voorzieningen voor kinderen en jongeren, inzet op betaalbare woningen voor jongeren, en er is bedrijfsruimte waar jonge ondernemers zich kunnen vestigen. In dat kader wordt onder andere in Kanaleneiland-Zuid gekeken waar een nieuwe jongerenhuiskamer kan komen.
Kanttekeningen/Risico's	
1.1	<u>De omgevingsvisie zet in op het behoud van het aandeel sociaal om deze wijken betaalbaar te houden.</u> Uit de participatie zien wij een verdeeld beeld op het beleidsuitgangspunt van mensen in de wijken. Bij een deel van de bewoners leeft een zorg of de huidige inwoners kunnen blijven wonen in hun eigen omgeving. Over de betaalbaarheid van de woningen, nu en in de toekomst, hebben veel mensen hun zorgen geuit. Door nadrukkelijk in te zetten op het behoud van het aandeel sociaal en deze wijken betaalbaar te houden verwachten wij deze zorg (deels) weg te kunnen nemen.
1.2	<u>De omgevingsvisie gaat niet mee in de wens van bewoners om vrijgekomen sociale huurwoningen bij voorkeur toe te wijzen aan woningzoekenden uit de wijken.</u> Een deel van de bewoners uit de zorg vervreemd te raken van de eigen buurt. Daarbij ervaren ze door de 'nieuwe' inwoners in de wijk dat er een tweedeling ontstaat. Vanuit de participatie is naar voren gekomen dat de wens leeft om vrijgekomen woningen in de sociale sector bij voorkeur toe te wijzen aan woningzoekenden uit Kanaleneiland en Transwijk zelf. Door middel van een pilot zijn wij aan het onderzoeken hoe doorstroming binnen de wijk meer mogelijk wordt. De ervaringen uit deze pilot zullen mogelijk wijzigingen in zich hebben voor de huisvestingsverordening.
1.3	<u>Uit gesprekken met bewoners uit de wijk blijkt dat de auto en parkeren belangrijker zijn voor een deel van de bewoners, dan past in ons beleid.</u> Uit gesprekken met bewoners uit de wijk blijkt dat de auto en parkeren belangrijk zijn. Veel inwoners willen geen betaald parkeren; men vreest de kosten hiervan. Aan de andere kant zijn er ook bewoners die kiezen voor meer groen boven parkeerplaatsen. In de omgeving van Kanaleneiland en Transwijk staan grote bouwplannen op stapel, zoals de Merwedekanaalzone, A12-zone, Jaarbeurs en Papendorp. De wijken Kanaleneiland en Transwijk veranderen van gebieden aan de rand van de stad, verscholen achter het industriegebied Merwedekanaalzone, in meer centraal gelegen stadswijken van Utrecht. Kanaleneiland en Transwijk worden nog levendiger, maar

	ook drukker, met de ontwikkeling in en rondom de wijken. In relatie met deze ontwikkelingen heeft de gemeenteraad besloten betaald parkeren in te voeren in de Merwedekanaalzone en de wijken rondom de nieuwe stadswijk Merwede; Dichterswijk, Rivierenwijk, Transwijk, de woonboulevard en een deel van Kanaleneiland-Zuid. Het mobiliteitsplan van de gemeente is gericht op het stimuleren van andere vervoerswijzen dan de auto. De parkeerplaatsen die minder worden gerealiseerd bij gebiedsontwikkeling moeten worden gecompenseerd door andere vervoerswijzen zoals fietsen en het gebruik van deelauto's mogelijk te maken. Parkeeroverlast in andere wijken wordt voorkomen door invoeren van betaald parkeren en parkeren op afstand. In het coalitieakkoord is betaald parkeren ook opgenomen.
1.4	<u>Belangrijke sociaal maatschappelijke vraagstukken kwamen aan de orde maar passen niet in een omgevingsvisie.</u> Het gaat dan om onderwerpen en thema's die een grote rol spelen in de leefbaarheid van de wijk. Het onderwerp Jongeren op één is daarvan een voorbeeld. Als het om onderwerpen gaat die belangrijk zijn voor de leefbaarheid van de wijk, maar die niet passen in de omgevingsvisie, vinden we waardevol en daar gaan we zo veel mogelijk mee aan de slag.
1.5	<u>De omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk is geen uitvoeringsprogramma met een budget.</u> De omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk is een richtinggevend document en bevat geen concrete uitvoeringsprojecten waaraan een budget is gekoppeld. De verwezenlijking van de ambities kan voor een deel gedekt worden uit de hiervoor in de programmabegroting geraamde budgetten, zoals budgetten voor vervanging van riolering in de wijken (programma Water en Riolering). Tot slot is de realisatie van de ambities mede afhankelijk van investeringen vanuit diverse programma's en bijdragen uit kostenverhaal bij particuliere initiatieven. Voor een toelichting verwijzen we naar de paragraaf 'financiën' in dit collegevoorstel.
Beslispunt	
2	De reactienota omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk vast te stellen, met daarin de beantwoording van de reacties van betrokkenen uit de wijken op de omgevingsvisie
Argumenten	
2.1	<u>In de reactienota zijn de binnengekomen inspraakreacties gemotiveerd beantwoord.</u> Tijdens de inzageperiode van 20 april tot en met 1 juni 2022 heeft de omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk ter inzage gelegen. Er zijn in totaal 50 reacties ontvangen, waarvan 46 reacties van individuele bewoners of betrokkenen. De overige 4 reacties zijn van een bouwonderneming, ouderenzorgorganisatie, het waterschap en een wijkkrant. Elke inspraakreactie is zorgvuldig bestudeerd, om te bezien of de omgevingsvisie aangepast kan of moet worden. Doel is dat de inspraakreacties met de reacties kenbaar worden gemaakt aan de gemeenteraad, zodat de gemeenteraad alle belangen kan afwegen en in de raad transparante besluitvorming plaatsvindt. De inspraakreacties zijn in een reactienota opgenomen en beantwoord. De reacties hebben geleid tot twee inhoudelijke wijzigingen: • De herdenkingsplaats aan het 24 Oktoberplein is opgenomen op de visiekaart. • Ten aanzien van twee locaties is de hoogtekaart aangepast vanwege de huidige bouwmogelijkheden. Daarnaast zijn er een paar tekstuele aanpassingen in de tekst en beeldmateriaal gedaan in verband met (type)foutjes en ter verduidelijking. Een aantal reacties gaan over vraagstukken die niet tot de omgevingsvisie behoren. We vinden het waardevolle input en daar gaan we zo veel mogelijk mee aan de slag. De overige reacties hebben niet geleid tot wijzigingen van de visie zelf.
Beslispunt	

3	De 'Omgevingsvisie Kanaleneiland Transwijk' op te nemen in de 'Omgevingsvisie Utrecht' ter vervanging van de 'Visie As Kanaleneiland, Ruimtelijke Visie Transwijk, Visie Kanaleneiland Noord en Zuid', als onderdeel van het gebiedsbeleid van de 'Omgevingsvisie Utrecht' en de internetpagina https://omgevingsvisie.utrecht.nl/ .
Argumenten	
3.1	De 'Omgevingsvisie Utrecht' bevat het overkoepelende integrale beleid over de <u>fysieke leefomgeving en het stedelijk beleid over diverse beleidsvelden van gemeente Utrecht</u> . In het gebiedsbeleid voor Zuidwest is omschreven welk beleid specifiek voor gebieden in Zuidwest is gemaakt. Hiermee blijft de omgevingsvisie actueel.

Financiën

De omgevingsvisie geeft de toekomstambities weer voor de komende jaren. Voor het verwezenlijken van de ambities zijn onvoldoende financiële middelen beschikbaar. We gaan de komende jaren dan ook op zoek naar financiële middelen, aanvullend op de middelen voor regulier onderhoud. Deze zijn deels te vinden in het programma Water en Riolering (met daarin bijvoorbeeld het budget voor de vervanging van de riolering in de wijken) en in de Nota BOR (Beheer Openbare Ruimte) waarin het budget voor onderhoud en vervangingen verharding is opgenomen. Deze budgetten zijn echter niet genoeg om ook de ambities voor de openbare ruimte te realiseren, opdat we de komende jaren een structurele verbeterslag kunnen maken. Voor aanvullende gemeentelijke dekkingsbronnen zoeken we dan ook nadrukkelijk naar financiële ruimte binnen bestaande en toekomstige programmeringen in bestaande programma's zoals groen en bereikbaarheid.

Transformaties (veranderingen, zoals herinrichting van straten en renovatie van gebouwen) spelen een belangrijke rol in het verwezenlijken van de ambities. Op die locaties kunnen we dan de ruimtelijke en financiële koppeling maken tussen de transformatie en de verbetering van de openbare ruimte. Ontwikkende partijen, corporaties en andere initiatiefnemers investeren in de wijken. Hun plannen worden getoetst aan de omgevingsvisie. Door middel van kostenverhaal kunnen ingrepen in de openbare ruimte (mede) worden gefinancierd. Deze kosten hebben betrekking op bovenwijkse voorzieningen (het casco van de stad) en investeringen in de wijk (het casco van de wijk). Het college is voornemens de raad nog dit jaar een Nota Kostenverhaal Bovenwijkse Voorzieningen aan te bieden ter vaststelling.

De verkregen bijdragen (voor het casco van de stad en van de wijk) zetten we in als dekking voor investeringen op stad- en wijkniveau. Dit geldt ook voor projecten op erfpacht waar economische meerwaarde ontstaat.

Vervolg

De Omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk wordt na vaststelling opgenomen in het gebiedsgerichte beleid van de Omgevingsvisie Utrecht. Zij geldt daarna als het ruimtelijk kader voor alle nieuwe (bouw)plannen in de beide wijken. Deze omgevingsvisie is geen uitvoeringsplan met een budget. Het is een toekomstvisie die de kansen en ambities beschrijft voor de doorontwikkeling van de wijken. De visie maakt deze (bouw)plannen planologisch nog niet mogelijk. De visie verplicht de grondeigenaren en de gemeente dan ook niet om de verschillende onderwerpen uit de visie uit te voeren. Aan elk (bouw)plan dat past binnen de bedoeling van de omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk en een bijdrage levert aan de uitvoering van de omgevingsvisie, kan het college en of de raad haar medewerking geven. De ontwikkeling volgt dan zoals gebruikelijk het Utrechts Planproces waarvan participatie onderdeel uitmaakt.

Participatie

Bij het maken van de omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk is een intensief participatietraject doorlopen. Het traject bestond uit een peiling aan de hand waarvan we in maart 2020 een eerste bijeenkomst organiseerden in het Krachtstation. Dit gesprek leverde de ambities van inwoners op. Daarna verliep het participatietraject online, door de maatregelen rond COVID-19. Via Zoom vonden er een aantal sessies plaats waarop de geopperde ambities en de thema's wonen en verkeer nader

werden besproken. Deze avonden vonden plaats tot eind 2020 en werden georganiseerd door de gemeente.

De wijkcoöperatie organiseerde vervolgens in juni en juli 2021 een serie fysieke bijeenkomsten voor bewoners in het Krachtstation over de thema's voor de omgevingsvisie.

Met deze bijdragen uit het participatietraject schreef de gemeente een eerste versie van de omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk. Over de belangrijkste onderdelen van deze eerste versie hield de gemeente een online peiling om meningen daarover op te halen. In de bijlage vindt u de participatieparagraaf waar het participatieproces uitgebreider wordt beschreven.

Bij de uitvoering van de omgevingsvisie vindt er per project apart participatie plaats, waarbij een zo'n laagdrempelige mogelijke manier toepassen en met als uitgangspunt fysieke bijeenkomsten om zo veel mogelijk mensen in de wijken te bereiken.

Inspraak

Met als doel om zoveel mogelijk betrokkenen te bereiken werd de mogelijkheid tot inspraak breed bekend via wijkplatform, wijkcoöperatie (met daarachter hun brede appgroepen) corporaties en onze bekende netwerken. Er werd een korte film over de omgevingsvisie gemaakt, een flyer werd verspreid in de wijk. Op onze website waren alle stukken in te zien en was ook een publieksvriendelijke samenvatting te vinden.

Tijdens de periode van inspraak werd de concept omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk gedurende 6 weken ter inzage gelegd van 20 april tot en met 1 juni 2022. Reageren op omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk kon op diverse manieren;

- Via de gemeentelijke [website](#) via een reactieformulier.
- Via het emailadres omgevingsvisieket@utrecht.nl wat op de gemeentelijke website en elke andere vorm van communicatie te vinden was.
- Tijdens een inloopavond op 11 mei 2022 in het Krachtstation in Kanaleneiland, waar ook informatie en uitleg over de omgevingsvisie werd gegeven en men hulp kon krijgen bij het invullen van een reactieformulier.
- Tijdens twee spreekuren op 18 en 25 mei 2022 op het Wijkbureau, waar ook informatie en uitleg over de omgevingsvisie werd gegeven en men hulp kon krijgen bij het invullen van een reactieformulier.

Er kwamen 50 reacties binnen, waarvan een reactienota is gemaakt (zie bijgevoegd).

Communicatie

Er rondom het traject van participatie en rondom het traject van inspraak gecommuniceerd via de volgende kanalen:

- Via de gemeentelijke [website](#)
- Via een e-mail aan de mensen in het e-mailbestand van het project.
- Via een advertentie op Facebook
- Via de social mediakanalen van de gemeente
- Via flyers die verspreid werden door de wijk
- Via de digitale nieuwsbrief van de gemeente
- Via de achterban van de wijkcoöperatie
- Via de woningbouwcorporaties met hun huurders
- Via diverse korte films;
 - [Bewoners Kanaleneiland en Transwijk over omgevingsvisie](#)
 - [Omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk](#)
 - [Omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk | UTRECHT BOUWT](#)
 - OV KeT Algemeen
 - OV KeT Thema Groen
 - OV KeT Thema Jongeren
 - OV KeT Thema Verkeer
 - OV KeT Thema Wonen

Buurtaanpak Kanaleneiland

Bij de totstandkoming van de Omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk is op verschillende momenten met diverse bewoners gesproken over onderwerpen en thema's die in de wijk spelen. Tijdens al deze momenten is veel waardevolle input opgehaald over ruimtelijke thema's. Deze zijn

waar mogelijk geland in de Omgevingsvisie. In deze gesprekken kwamen ook vaak sociale thema's en vraagstukken naar voren. De ruimtelijke ontwikkelingen hebben invloed op de leefomgeving van bewoners. Bewoners hebben daarnaast ook vragen en ideeën over thema's die niet gebonden zijn aan een specifieke plek in de wijk. In de Omgevingsvisie zijn deze meer – sociale – thema's in mindere mate meegenomen. De omgevingsvisie richt zich namelijk op de fysieke leefomgeving en zien we als de ambitie voor de ruimtelijke ontwikkeling van een gebied.

Voor Kanaleneiland en Transwijk is de door bewoners en gemeente geformuleerde kernopgave:

Alle toekomstige ingrepen in Kanaleneiland en Transwijk dienen in het teken te staan van de verbetering van de leefbaarheid.

Die leefbaarheid bestaat voor bewoners van de wijk uit de volgende waarden:

- gezond, gemakkelijk en veilig; vooral voor voetgangers en fietsers;
- aaneengesloten groen en 'cool' groen;
- we kennen elkaar;
- goed (blijven) wonen en werken;
- passende voorzieningen en werklocaties;
- (betaalbaar) duurzaam qua energie

Bovenstaande waarden raken sociale thema's en vraagstukken. Ook in de wijk Zuidwest gebeurt er al veel deze sociale thema's. Denk aan de komst van de werkwinkel in het Krachtstation of de extra middelen die beschikbaar komen voor de wijk als pilotwijk voor de Rijke Schooldag. Een plek waar dit nog meer aandacht kan krijgen is in een buurtagenda. In het coalitieakkoord is aangegeven dat in een aantal buurten een structurele aanpak nodig is om omstandigheden en perspectieven van bewoners te verbeteren. Daartoe zijn drie gebieden aangewezen waaronder de wijk Kanaleneiland.

De buurtagenda voor Kanaleneiland wordt de komende maanden opgesteld en uitgevoerd in samenwerking met bewoners, ondernemers en organisaties die actief zijn in de wijk en weten wat er speelt. Uitgangspunt is dat iedereen die wil meedoen, kan meedoen. De informatie die we als gemeente hebben op basis van buurten in cijfers bespreken we met bewoners, ondernemers, organisaties en professionals en is de basis voor de gezamenlijke inzet. We denken daarbij aan extra inzet op het gebied van ontmoeten, armoede, onderwijs en jeugd. Vanuit de buurtagenda komen we tot een buurtaanpak waarin we gezamenlijk tot acties en doelen komen.

Bijlage(n)

Bijlagen besluitvorming

- Omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk
- Reactienota

Bijlagen informatief

- Participatieparagraaf
- Samenvatting omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk